

2015-06-30

TJÄNSTESKRIVELSE

KFKS 2015/161-509

Kommunstyrelsen

Framkomlighetsstrategi i Nacka

Politikerinitiativ den 2 mars 2015 av Mats Gerdau, Cathrin Bergensträhle och Tobias Nässén (M)

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen ger trafikenheten i uppdrag att ta fram en nulägesbeskrivning av pågående och planerade arbeten för ökad framkomlighet i Nacka och en övergripande analys av förväntade effekter av dessa arbeten. Beskrivningen ska tydliggöra vilka verktyg och frågeställningar som kommunen äger och vilka som är regionala eller projektrelaterade frågor. Efter analys ska arbetet mynna ut i en beskrivning av åtgärder och vem som är huvudman för dessa.

Sammanfattning

Mats Gerdau, Cathrin Bergensträhle och Tobias Nässén har i ett politikerinitiativ framfört behovet av att ta fram en framkomlighetsstrategi för Nacka kommun. Strategin ska ge en samlad beskrivning av hur kommunen bäst tar tillvara Nackabornas intressen på både kort och lång sikt. Det handlar om att ”...bli tydligare i vilka insatser vi själva kan vidta för att underlätta framkomligheten och hur vi bäst kan påverka andra aktörer att vidta åtgärder.” I politikerinitiativet lyfts även fram behovet av samordning med andra aktörer och att kommunen i dialog med externa aktörer tydligt framhåller behovet från invånarna i Nacka.

Nacka kommun arbetar idag på flera fronter för att Nackas invånare ska ha så bra framkomlighet som möjligt. Mer åtgärder behövs dock de närmsta åren, inte minst till följd av stora trafikstörande infrastrukturprojekt såsom Slussens ombyggnad. Även Nacka står inför många egna stora projekt. Den strategiska inriktning bedöms redan finnas på plats, varför någon ytterligare strategi inte behöver tas fram. Frågan behöver snarare tydliggöras i en nulägesbeskrivning och analys som kontinuerligt uppdateras och som ger underlag löpande aktiviteter och åtgärder.

Ärendet

Mats Gerdau, Cathrin Bergensträhle och Tobias Nässén har i ett politikerinitiativ framfört behovet av att ta fram en framkomlighetsstrategi för Nacka kommun. Strategin ska ge en samlad beskrivning av hur kommunen bäst tar tillvara Nackabornas intressen på både kort

och lång sikt. Det handlar om att ”...bli tydligare i vilka insatser vi själva kan vidta för att underlätta framkomligheten och hur vi bäst kan påverka andra aktörer att vidta åtgärder.” I politikerinitiativet lyfts även fram behovet av samordning med andra aktörer och att Nacka i relationen med externa aktörer tydligt framhåller behovet från invånarna i Nacka.

Trafikenhetens bedömning

Flera kommuner och regionala organisationer har de senaste åren arbetat med framkomlighetsstrategier. Stockholms stad var först ut och deras strategi handlar om att formulera de övergripande målsättningarna för framkomlighetsarbetet i staden. Strategin ger bland annat en grundinriktning för prioriteringar mellan trafikslag som kommer att behöva göras i Stockholm. Den beskriver hur fler människor och mer gods ska kunna transporteras inom det existerande väg- och gatunätet. Detta ska enligt strategin ske genom att fler använder kapacitetsstarka och energisnåla färdmedel, gång, cykel och kollektivtrafik, samt godsfordon med hög beläggning. I Nacka finns redan flera politiskt tagna dokument som tydliggjort att kollektivtrafik, gång och cykel ska prioriteras och att andelen resenärer som använder sig av dessa transportsätt ska öka i det framtida Nacka. Detta står bl.a. i översiktsplanen, visionen för Nacka stad och natur- och trafiknämndens väsentlighetsanalys. Ett ytterligare strategiskt dokument enligt Nackas nomenklatur bedöms inte ge ökad nytta för Nackas invånare. Kommunen deltar också i arbetet med att ta fram underlag för beslut om östlig förbindelse som är det större diskuterade projektet för övergripande framkomligheten i regionen och som har direkt beröring med Nacka.

I politikerinitiativet nämns behov av ytterligare samordning med andra aktörer. I detta sammanhang är det viktigt att känna till att Nacka sedan ett år är med i Trafik Stockholms styrelse och deltar i styrgrupp samt arbetsgrupp för Regional framkomlighet. Avsikten är att deltagandet ska permanentas från 2016 genom avtal som kompletterar avtalet om Trafik Stockholm övervakning av Kvarnholmsförbindelsen. I Trafik Stockholm sitter även chefen för Trafikkontoret Stockholm stad, regionchefen för Trafikverket och chefen för Trafikförvaltningen. Syftet med grupperna är att tillsammans, via samarbete, skapa bästa möjliga framkomlighet i regionen. Det är viktigt att ha ett regionalt perspektiv i arbetet med ökad framkomlighet eftersom det som sker i Norra länken eller på Essingeleden påverkar framkomligheten för Nackaborna.

I initiativet står det även att ”Vi behöver bli tydligare i vilka insatser vi själva kan vidta för att underlätta framkomligheten och hur vi bäst kan påverka andra aktörer att vidta åtgärder” Nacka arbetar redan idag och har under fler år arbetat med dessa frågor men mer behöver göras. Under våren 2015 har t ex samordning mellan de stora projekten som rör västra Sicklaön i Nacka och Danvikstull och Hammarby sjöstad i Stockholm lett till ett organiserat samarbete i dessa frågor. Det är i första hand förlängning av tvärbanan, upprustning av Saltsjöbanan, utbyggnad av tunnelbanan, utveckling av Henriksdals reningsverk och de utbyggnadsprojekt som Atrium Ljungberg driver, som har en organiserad samordning. De olika huvudmännen samordnar sina framkomlighetsstörande arbeten både för att kunna driva sina egna projekt effektivt men också för att säkra framkomligheten för allmänheten.

Projektledarna i kommunens stadsbyggnadsprojekt och representanter i gemensamma styr- och arbetsgrupper har stor del i detta. Inför sommaren 2015 konstateras att samordningen och kommunikationen har mycket goda förutsättningar att fungera väl.

En fungerande kollektivtrafik är helt avgörande för invånarnas möjlighet att resa framöver. Redan idag reser en hög andel med kollektivtrafik under högtrafiktimmen mot innerstaden. Båttrafiken är en viktig fråga att arbeta mer med. En bra busstrafik till och från Nacka är en förutsättning för fungerande kollektivtrafik. Här behöver Nacka fortsätta att arbeta med att skapa en väl fungerande infrastruktur, men även åtgärder för att få fler att pröva och upptäcka kollektivtrafiken. Det kan handla om tillgängliga och bra hållplatser såväl som busskörfält på huvudgator som olika testresenärsprojekt. Motsvarande frågor bevakas vad gäller Sjövägens framtid bl a i samband med landstingets planerade upphandling av nya båtar vilket påverkar utbyggnad av funktioner kring bryggor/hållplatser.

Nacka har precis antagit en cykelstrategi. Utbyggnader och förbättringar har kontinuerligt pågått under flera år. Under vintern 2014/2015 har vi även börjat sopsalta våra regionala cykelstråk vilket uppmärksammats stort i ett flertal media. Framåt behövs fler stråk byggas ut i enlighet med cykelstrategin.

Kommunen arbetar också intensivt med infartsparkeringar. De senaste åren har nya platser skapats varje år. 2014 ordnades via avtal med fastighetsägaren i Nacka strand ett hundratal platser. Det kostar 30 kronor per dag om man har giltigt periodkort hos SL. Även infartsparkeringen vid Nybackaskolan ökades med ca 60 platser. Idag har vi ca 1700 infartsparkeringsplatser i kommunen exklusive platserna i Nacka strand, men behovet är större, inte minst i Saltsjöbaden och Boo och arbetet fortsätter. En viktig fråga är också att skapa fler och bättre cykelparkeringar vid bra kollektivtrafiknoder.

När det gäller framkomlighetsproblem som kan komma till följd av allt som ska byggas i Nacka de närmsta åren så kommer två faktorer vara avgörande. Det ena är att det finns en bra samordning vad gäller utbyggnaden av olika delar så att de sker i rätt tid och får hanterbar inverkan på den lokala framkomligheten. En intern framkomlighetsgrupp samordnar trafikstörande arbeten när Nacka bygger bostäder, infrastruktur, VA-system mm. Det andra är hur bra och nära samarbete kommunen har med övriga aktörer inom trafikområdet. Det kommer bli viktigt med ett gemensamma mål och ett gemensamt fokus. Nacka kommer att behöva ha ett regionalt perspektiv i dessa frågor för att få bästa möjliga nytta för Nackas invånare. Arbetet som nu bedrivs på västra Sicklaön bådär gott. En professionell hantering av trafikordningsplaner (TA-planer) som i detalj reglerar hur avstängningar och skyltningar ska utföras vid alla trafikstörande arbeten är av största betydelse.

Kommunen arbetar redan idag, främst via trafikenheten, målinriktat och aktivt med dessa frågor. Mer behöver dock göras för att Nackaborna ska ha en fungerande framkomlighet.

Fokus är att skapa bättre förutsättningar för att resa med kollektivtrafik och/eller gång och cykel. Eget resande med bil under högttrafik kommer att bli besvärligare i framtiden.

Frågan om nackabornas framkomlighet behöver sammanställas i en nulägesanalys som utgår från dagens resande och det regionala perspektivet. Analysen ska ge underlag till bedömning av vilka åtgärder och insatser som behöver genomföras på kort och lång sikt. Analysen ska också tydliggöra vilka verktyg och frågeställningar som kommunen äger och vilka som är regionala frågor.

Ekonomiska konsekvenser

Att ta fram en nulägesanalys bedöms främst handla om kostnader för intern tid. Frågan kommer att hanteras inom natur- och trafiknämndens mål- och budget för 2016-2018.

Konsekvenser för barn

En nulägesanalys av utförda och planerade åtgärder enligt förslag till beslut har ingen direkt inverkan på just barnens situation. Däremot ha de enskilda åtgärderna inriktade på lokala mål i nackasamhället en väsentlig inverkan på barns livsmiljö.

Bilagor

Politikerinitiativ

Dag Björklund
Natur- och trafikdirektör

Mikael Ranhagen
Enhetschef Trafikenheten